

A viták a nemzetet gazdagítják

Közyűlést tartott a Szabad Demokraták Szövetsége

(Munkatársunktól.)

Tegnap a Corvin moziban tartotta első közgyűlésének első fordulóját a Szabad Demokraták Szövetsége. A jelenleg 1800 tagú szervezet országos gyűlésén a részvevők a társadalom működési elveiről, a parlamenti demokráciáról, az átmenet politikai programjáról, az alkotmányozás feladatairól tanácskoztak. Megvitatták a már ma is pártiszertű formában működő szervezet programtervezetének téziseit, és megfogalmazták az aktuális kérdésekre adandó, a szabad demokraták elveit érvényesítő válaszokat.

Tamás Gáspár Miklós, az SZDSZ vezetőségét tömörítő tanács tagja kifejtette: a szövetség, mivel nem akarja, hogy újabb megpróbáltatás szakadjon az országra, azt szeretné, ha békés úton jönne létre olyan legitim hatalom, amely az állampolgárok kedvére való reformokat léptetne életbe.

— Az új törvényesség, a szabadelvű demokratikus magyar jogállam megteremtése arra is jó, hogy vértelenül, törvényes formák útján végleg eljöhessen a reform ideje — mondotta Tamás Gáspár Miklós.

Tölgyessy Péter, az SZDSZ szakértője arról beszélt, hogy a szövetség tagjai olyan alkotmányt kívánnak, amely alapvetően érvényesíti a népesség elvét, s ezt egyetlenegy szervezet, személy vagy politikai erőcsoporthoz sem sajátíthatja ki. Hangsúlyozta, hogy az alkotmányosságot nem lehet az al-

kotmányozás folyamatának sürgetésével elérni. Kiemelte, hogy helyes lenne különválasztani az alkotmányozást és a demokratikus politikai környezet megteremtését.

A felszólalók közül Eörsi István író, az SZDSZ tanácsának tagja egyebek között arról beszélt: a jelenlegi helyzet az alternatív szervezeteknek lehetőséget teremt arra, hogy önálló politikai platformot dolgozzanak ki, és nézeteiket a nyilvánosság előtt ütköztethessék. A programtervezetést annak egyik szerves részét, az elvi nyilatkozatot intellektuális és etikai szempontból egyaránt bírálva kijelentette, hogy illúzió lenne azt hinni: a társadalom érdekeit maradéktalanul képes érvényesíteni a nyugati típusú piacgazdaság. Emellett leszögezte: a nyugati társadalmi minták mellett ugyan rengeteg érv szól, de az nem érv, hogy a szocializmuson kívül csak ez az egyetlen más típusú minta. Meg kell találni azokat a lehetőségeket, amelyek az „eddig még sosem volt” helyzetet teremtik meg.

A Szabad Demokraták Szövetségén belül megtalálható két irányzatról, liberális áramlatról, az ezeket koordináló, közepén elhelyezkedő tanács irányító munkájáról beszélt Kis János filozófus, az SZDSZ tanácsának tagja. E két irányzatot a társadalmi egyenlőtlenségeket korrigálni kívánó, szociális gondoskodást is tanúsító állam létrejöttére voksoló tagság, illetve a piaci mechanizmusoknak szabadon kiszolgáltatott társadalomra

szavazó szabad demokraták képviselik. Egységes viszont abban a kérdésben az SZDSZ, hogy a munkahelyeken, a fegyveres testületekben nincs helyük politikai szervezeteknek, de a politikálás joga a pártokban — mint minden állampolgárnak — a fegyveres testületek tagjainak is adott.

Az SZDSZ gazdasági programjának főbb kérdéseit Tardos Márton közgazdász vázolta a hallgatóság előtt. A közösségi tulajdon átalakításáról, a szervezetváltásról, a piac szerepéről kifejtett nézeteit így fejezte be:

— Csak olyan beruházások megvalósításához szabad lehetőséget teremteni, amelyek ésszerű időn belül megtérülnek. Fokozatosan élni kell a KGST-piacokról való visszavonulás lehetőségeivel, összekötvé azt az itt fellelhető előnyök kihasználásával.

A közgyűlés részvevői elfogadták a Független Jogász Fórum javaslatát, mely szerint az FJF vállalja, hogy megszervezi a hazai független szervezetek kerekasztal-megbeszéléseit, s hogy az egyeztetett álláspontok kidolgozásában is részt vesznek a fórum tagjai.

A vitát követő nemzetközi sajtótájékoztatón az SZDSZ bejelentette, hogy nyílt levelet intéz a kelet-európai demokratikus szervezetekhez, s ebben meghívja képviselőiket: ez év őszén Budapesten tartandó kerekasztal-konferencián egyeztessék álláspontjait.